

Majelen:

hetenként egyszer, Csütörtökön.

A szerkesztő lakása:

„Pestvárosánál“ 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetnek a kiadó hivatalban. Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petit sor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.

Kiadóhivatal

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hová az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

A n.-becskereki Omladina-Beszeda.

Miletits újra kitűzte zászlaját s minden erejének megfeszítése mellett törekszik átkozatos elvének párhiveket szerzeni. Fényes bizonyíték erre vonatkozólag a legközelebb megtartott Beszeda, mely Magyarország iránt hazafias érzelmet valló szerb polgároknak Miletits sikamlós útjára való térítést célozta.

Van Beeskereken egy bizonyos Miletits clique, melynek tagjai Tököli s másféle stipendiumok élvezetében lévén: minden idejüket csakis politikai agitációra fordítják.

A beszédát megelőzőleg este minden oldalról szállingoztak vidéki ismert szerb agitatorpapok, kik conferentián együtt levén: hihetőleg ekkor vitatták meg azon famosus prologót, melyet valami Petrovits a beszeda bekezdésekor tartott.

Ezen bevezető beszéd minden egyes sorából a hazaellenes törekvés rí ki, bár tisztán nincs kimondva, felhivatnak a Miletits, Szubotits s Pavlovits elvét nem pártoló szerbek, miszerint a szerb nemzet mártírjaival szorosán tartanak. Már pedig Miletits elvének párhiveket szerzeni annyi, mint a haza egézsége fáján a rágódó férgeseket szaporítani, egy Miletits elvét, ki az egész magyar korona s becsületes polgárainak hazafias kegyeletét azzal sérté meg Damjanich s Vukovitsot mivel a magyar hadseregben szolgáltak, oly szerbeknek nevezi, kik saját nemzetiségüket támadták meg. Ebben ki van mondva az, hogy oly szerb, ki a magyar korona jogaiért s így mint magyar polgárnak saját jogaiért küzd, a szerbek ellensége. Miletits elve a legveszedelmesebb mételey, melylyel csak valaki az egyenlenség magvát hinti s ezeket nyomorúságba dönthet. Hívei zavarosan halászók, kik minden alkalmat felhasználják, csak hogy a magyar korona tekintélyét sérthessék. Nem hiszünk mi Miletits azon nyilatkozatának sem, hogy az elvét követők, nem törekszenek az ország integritása ellen. Sokkal jobban ismert Miletits elve, sem hogy az bővebb magyarázatra szoruljon.

Ezek után közölhetjük a becskerek Miletits apostoloknak a beszédében tartott következő proclamatióját: „Hiába küzdöttünk egy jogért, hasztalanul ringattuk magunkat álmokban, miket oly szép remények mellett el nem érhattünk, ne akadályoztasson azonban ez, hogy igazságos ügyünket tovább ne vezessük sat.

Ezért ne csüggedjetez testvérek, ragaszkodjatok szorosán elvünkhez, legyetek állhatatosak mint mártírjaink: Miletits, Szubotits s Pavlovits, hogy ezekkel együtt győzzük le a közös ellenséget.

Reméljük, hogy az elpártoltak is töredelmesen megtérnek, velünk testvériesen egyesülnek s meglátjátok, el fogjuk érni célunkat s az igazságos győzelem nem maradhat el.“

Ehhez egyelőre nem adunk több commentart, csak azt jegyezzük meg, hogy ezután az álcát bizonyos emberekről le kell rántanunk.*)

Válasz Mattanovich ügyvéd úrnak.

A sajtó és közönség iránti lojalitásnak tettünk csak eleget, midőn mult számunkban Mattanovich ügyvéd úrnak replicáját közöltük. A sajtó fontos hivatása lebegvén szemünk előtt valamint azon szerep, melyet a „Torontál“ e megyében viselni köteles, melynélfogva közügyek tárgyalására mindenkinek szivesen tért nyitunk, de ott, hol olynemű czéltalan polemizálási vágyat észreveszünk, miáltal a közügy csak szenved, az ellensúlyt a mérlegbe dobni kötelességünk vagy ha a jogtalanul támadatunk meg, ezt a sajtó adta jognál fogva szintén helyre igazítva, vissza kell utasítanunk.

Ezt az elvi szempont tisztázása tekintetéből előre ki kell nyilatkoztatnunk.

Mattanovich úrnak a szerkesztőségre vonatkozó észrevételeit megjegyzés nélkül nem hagyhatjuk. Ugyanis M. úr azt mondja, hogy „a hirharang rovatban foglalt értesítés nem is kimutatás, nem is Risztits kir. járásbíró úrnak kimutatása; hanem egyszerű közlemény, mely hogy kitől és mily czélből eredt? nem tudom, nem is keresem“. A mi e megjegyzés első részét illeti, erre nézve M. úr állítása alaptalan, minthogy a nevezett rovat első sorában nyíltan ki van téve, miszerint az a járásbíró úrnak kimutatása; hacsak azt nem tette fel M. úr, hogy valakit szándékosan akarunk félrevezetni; a mi pedig második részét illeti, bocsásson meg M. úr, de azt mint gyantúistát határozottan vissza kell utasítanunk, minthogy mi nem szokunk tisztátalan czélokra valamit közölni, vagy pedig a közönséget félrevezetni. Ki kell azonban nyilatkoztatni, miszerint a közölt kimutatást, mint már magától értetődik, nem magunk csináltuk, hanem kérésünkre, a járásbíró úrnak szives átadni.

Arra nézve, hogy M. úr azt mondja, hogy a szerkesztőt kérte fel az „elmenesztett“ és „elmeresztett“ szónak bővebb értelmezésére, válaszunk az, hogy e felhívást még mindeddig sehol sem találtuk. Különb, minthogy egyik sorban „menesztett“, másikban pedig „meresztett“ áll, nem akarjuk hinni, hogy egy közlés váltó-ügyvéd itt értelemszavart keressen; ezenfelül hiszszük, hogy M. nem is kér már további magyarázatot. Az mondja továbbá M. úr, hogy a szerkesztőtől is, mint volt hivatalnoktól várt volna választ. Bocsásson meg, de a szóban forgó tárgyra vonatkozólag belecsölni, nem tartottuk magunkat hivatottnak. — Azonban erre vonatkozólag alább közöljük egy barátunknak éppen most érkezett czáfolatát, melylyel úgy hiszszük Mattanovich úr ki lesz elégtve. (Szerk.)

Tekintetes szerkesztő úr!

Mattanovich K. köz- és váltó-ügyvéd úrnak, a „Torontál“ mult számában közöltét s a nagybecskereki járásbíró úrnak kimutatását czáfolni szándékozó közleményét, mint egyszerű polgár, a közügy érdekében, nem hagyhatom észrevétel nélkül. Ki kell azonban Mattanovich úrnak előre jelentenem, miszerint e sorok írója nem köz-, sem pedig váltó-ügyvéd.

Mattanovich úrnak replicája két részből áll. Az elsőben a járásbíró s törvényszéki elnök úrtól mintegy bocsánatot kérve, kijelenti, miszerint neki legkevésbé volt oka a járásbíró úrnak által megerősített kimutatásban kételkedni; de azért mégis az elnök úr által közölt számkimutatás helytelenségét törekszik bizonyítani. — Ügyvédi fogás akart ez lenni s M. úr szemléleti bíráló tehetségét kívánta itt bemutatni. Azonban bocsánat! a tisztelt ügyvéd úr ez alkalommal secundába esett.

Azt mondja ugyanis a t. ügyvéd úr, hogy a járásbíró úrnak kimutatása csak egyszerű közlemény volt. Mi nem vagyunk azon véleményben, miszerint a szerkesztő úr egy királyi hivatali titulusa alatt, alaptalan kimutatásokat vagy pedig közleményeket regisztrál s meg vagyok győződve arról, hogy M. úr a kimutatás iránt tökéletesen tisztában volt magával.

Mattanovich úr kijelenti, miszerint a járásbíró úrnak nem akarta és de jure nem is rágalmozhatta. Ezzel M. úr a dolgot el akarta csak úgy amugy útni s csakugyan úgy járt, mint a tornába esett féreg.

Hogy M. úr a járásbíró úrnak kimutatásának hitelességét megtagadta abból is kiviláglik, hogy a t. elnök úrnak a járásbíró úrnak kimutatásának közzététele után is annak czáfolatába bocsátkozott. Ez pedig a hivatalos személynek rágalmozása; mert ha kitűnnék az, hogy a hivatalnok hamis kimutatást terjeszt be; az bünyenyítő eljárás volna maga után. A kimutatás hamisságát pedig M. ha nem is e szándékból, de mégis kimutatni törekedett. Az ügyvéd úr azonban a dolognak egyes fordulatot adni akarván: állítja, mikép ő czáfolatát csakis a „Torontál“ közleményére fektette, „mely, hogy kitől és mi czélből eredt? nem tudja, nem is keresi.“

Igy két alternatíva van felállítva: vagy elfogadja M. úr a „Torontál“-ban közölt kimutatást, mint hitelest vagy nem. Ha elfogadja azt mint megbízhatót s mégis mystificationnak nevezi — akkor ez a mennyiben bebizonyítható nem volna — nézetem szerint a járásbíró úrnak rágalmozása. Ha pedig csak mint a „Torontál“ szerkesztőjének hitel nem érdemlő közleményét veszi: akkor ez a szerkesztő irányában elkövetett gyantúistó rágalom, minthogy a szerkesztő a közlemény elején kijelenté, hogy ez a járásbíró úrnak kimutatása. — Tessék a t. köz- és váltó-ügyvédnek e kettő közül választani és hiszszük, hogy a „Torontál“ lovasias szerkesztője az elégtételt meg is fogja szerzeni.

Ez az első részre; azon megjegyzéssel, miszerint mégis meg szeretném tudni, hogy Mattanovich úr irkázata mily czélből eredt?

Mattanovich geniejét egész teljében a második részben kívánta napfényre hozni. — Itt pedig bocsásson meg ismét! tertiába esett. — Megfogja tehát engedni a t. köz- és váltó-ügyvéd úr; ha mi is egy kissé számokkal bajlólván, M. úrnak számbeli összevetésének helytelenségét kimutatjuk.

Ugyanis M. úr tagadja, hogy a polgári hátralék 32 volna, hanem csak 30. Válaszunk az, hogy a szabályrendelettel megalapított, és az év végével felterjesztendő ügyforgalmi és tevékenységi kimutatás mintázata két részből áll. Az első részlet 1-ső rovatában kiteendő a mult évi iktatókönyvben bejött és el nem intézett beadványok számának összege, a II-ik rovatban az évfolyama alatt az iktatókönyvben beérkezett beadványok összege, a 3-ban a két főösszeg összesítése, a 4-ben az elintézt beadványok és az 5-ben a hátralékban maradt beadványok számának összege.

A kimutatás második részében kitüntetendő az első részben érintett beadványok folytán a bíróság eleibe hozott ügyeknek nemük szerinti száma, u. m. hány kereset adódott be; ezekből hány változott tárgyalás által perré — hány végrehajtási — és hagyatéki eset fordult elő, s mindezen ügyek mily stadiumba jutottak az 1-ső részben érintett beadványok elintézése folytán, továbbá hány ügy terjesztett felebbezés folytán az első és második bírósághoz fel, úgy hány ügy érkezett le és mennyiben szenvedtek változtatást.

Ezek szerint a kimutatás 1-ső részének tárgyát az iktatói jegyzőkönyv szerint beérkezett egyes beadványok — a 2-ik rész pedig a beadványok folytán keletkezett főügyek — nemeik szerint elkülönítve — képezik, s miután egy ügyre p. o. perre vagy hagyatékra több beadványi számok vonatkoznak: igen természetes, hogy az első részben sokkal több beadványi szám jön elő a kimutatásban mint a II-ban, s mivel egy ügyre több számok vonatkozhatnak, következik, hogy az egy ügyre vonatkozó előző számok elintézve lévén de az utolsó szám nem, az ügydarab a 2-ik részben mint hátralék kerülhet elő p. o. a hagyatékra a bejelentett haláleset a leltározás által s mennyiben a kiskorú részére gyám szükségeltetnek a gyámhatóság emiatti megkeresésével — az 1-ső részben kitüntetett beadványi szám elintézve van — ha továbbá a gyámhatóság válasza, illetőleg a gyámkinvezése a bírósághoz megérkezett és az egység megkísértésére ennek folytán az érdekelt felek megidéztenek, az illető iktatói jegyzőkönyv száma elintézve van, de maga a hagyatéki főügy hátralékba igazabban véve folyamatosan van, mert a bíróság a tárgyalás megtartása előtt nem intézkedhet.

Ezek után bajlódtunk a számokkal, a n.-becskereki járásbírósg átvett . . . 2077 db. 1872. befolyt . . . . . 7581 „

let . . . . . 9658 db. ezebből elintéztetett . . . . . 9626 „ marad . . . . . 32 db.

nevezetesen a pereknél 12, végrehajtásoknál 18, a kimutatás II-ik részében elő nem forduló vegyesekből 2, mert mint említve van a II-ik részben csakis az ügyek számai vannak kitüntetve a vegyes beadványoknak ottan rovata nincs; és ez az oka, hogy az 1-ső részben az összes beadványok száma 9658-at tézzen míg az 1-ső részben a keresetek pere, végrehajtási és hagyatéki esetek, — hozzá számítva az első és második bíróságtól leérkezett ügyeket összesen csak 7440; a kitüntetett felebbezések nem számíthatók oda mert ritka eset, hogy külön indoklás adatik be, a szóval kijelentett felebbezés pedig a jegyzőkönyvben jeleztetik és így a pernek száma alatt tétetik a felterjesztés, tehát a kimutatás 1-ső részében 2218. számmal van kevesebb kimutatva mint az 1-ső részben.

A hagyatékokra vonatkozólag M. úr ismét nincs tisztában azzal, hogy mi tulajdonképpen a folyamatban levő tárgy. Talán szolgálhatunk egy kis felvilágosítással.

Ugyanis a 474. hagyatéki eset közül 256 esetenél igen természetes, hogy az osztályozás

megtörtént, mert csak tekintetik a hagyaték átadottnak, 118 pedig folyamatban levőnek jeleztetik, tekintőleg azon körülményt, hogy a vonatkozólagos beadványi számok elintézve vannak, maga a hagyaték azonban még átadása által be nem fejezethetett és ez irányban hátraléknak is lehet nevezni, tekintettel azonban, hogy a vonatkozólagos beadványi számok elintéztettek a helyes kifejezés a folyamatban lével.

Annak felderítéseül, hogy a II-ik részben micsoda módozat követendő a perek vagy a keresetek kimutatásánál, megjegyeztük, hogy a nagybecskereki járásbírósgnál befolyt 2039 kereset és 1898 per, tehát azon legkedvezőbb esetben, hogy minden kereset egy tárgyalással teljesen befejeztetett, lett a tárgyalási jegyzőkönyvek beiktatása folytán a kimutatott keresetekből 1898 per, miután pedig a keresetek mint elintéztettek mutattatnak ki, 141 kereset folytán kitűzött tárgyalásnál vagy nem jelentek meg a felek és így tárgyalás hiánya miatt azokból per nem támadhatott vagy pedig részben a tárgyalási határnapok már 1873. évre tüzetek ki és így a kimutatás idejékor perekké még szinte nem voltak átváltoztatva.

A perekben való eljárási mód pedig, t. i. a törvényszéki iroda ügyekben M. úr előtt terra incognita. Lássuk csak: épen nem lehet felőlő, hogy az összes 3350 elintéztet perek közül csak 1592 lett perdöntő, 1758 pedig másnemű végzések által elintézve, mert a kimutatás szerint 1464 per a volt közhatalosi bíróságoktól vétetvén által valószínűnek látszik, hogy a végelintézés előtt még más közben-szólvó végzés előbocsajtatás p. o. tárgyalás kiegészítés miatt vagy más póllást látott a bíró szükségesnek.

A fellebbezési ügyekben is erősen sántikál M. úr s kérde: miért lett a 412 db. külön számításba véve?

A felebbvitte ügyek nem számíthatottak a kimutatás II. részében az okból be, hogy az I. részben elintéztettek kimutatott 9626 szám kijöjön mert, mint fent említettük a kimutatás II. része nem a beadványok, hanem az ügyek számát tünteti ki, egyebiránt a fellebbezések az I. részben sincsenek beszámítva, mert mint fentebb említettük, nem külön, hanem a per száma alatt fordulnak elő és terjesztetnek fel. — A ki a beadványok kimutatását az ügyesetek kimutatásától megkülönböztetni tudja, annak lehetetlen azon gondolatra jönni, hogy az iktatókönyvben előforduló, de egy ügyre vonatkozó 3 vagy 4 jegyzőkönyv ugyanannyi perként mutattassék ki, mert fentebb is említettük, hogy egy perre vagy hagyatéki esetre az iktatókönyv több számai vonatkozhatnak s tényleg vonatkoznak is.

Mattanovich úr nem tudja magának megfejtetni, hogy a másnemű végzéssel elintéztet ügydarabok annak daczára, hogy már a keresetek rovatában mint olyanok nyerték kimutatásukat, még egyszer perekként is figuráltak.

A kereseteket illetőleg igen természetes mint olyanokat kell kimutatni, mert az iktatókönyvben mint ilyenek vannak beiktatva, de a felekkel tartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv már mint per vétetik az iktatókönyvben, és e miatt nem származik a kimutatásban zavar; csak az jeleztetik, hogy a befolyt keresetekből tárgyalás folytán hány változik perré, mert ha a felek a kitűzött tárgyalásra meg nem jelennek, akkor a kereset elenyészik és perré tárgyalási jegyzőkönyv hiánya miatt, nem válhat.

A perek, hagyatékok, bünyvizsgálatok s kihágások alatt említett elintéztet módozata helyesen van felfogva azon megjegyzéssel, hogy a megidézések és közbenszólvó végzésekkel igen természetes, hogy maga a főügy érdeme véglegesen nincs elintézve, de az első részben kimutatott, illetőleg a vonatkozólagos iktatói jegyzőkönyv száma véglegesen el van intézve.

A legvastagabb tudatlanság mutatkozik azonban azon deducionál, melylyel czikkiró azt akarja bebizonyítani, hogy az elintéztet 3350 perből, 686 perre nem jutott tárgyalás, mert a kimutatás szerint csak 2664 tárgyalás tartott; már pedig a per elintéztését tárgyalás kelletvén megelőzni az említett és tárgyalás nélkülöz 686 perhez a kimutatott 12 hátralékokat számítva az elintéztetlen perek száma 698-ra szaporodik.

A kimutatásban világosan jelezve van, hogy a közhatalosi bíróságoktól 1464 per vétetett által, tehát ezekben a tárgyalás meg volt tartva, következőleg elintéztet nyerhetek, és kelletett nyerni új tárgyalás előtt, s valószínű, hogy több vagy nagyobb rész épen az által intéztetett el, hogy kiegészítése miatt új tárgyalás rendeltetett; a kimutatás szerint csak 1898 per érkezett, az év folyamában, tehát ama legkedvezőbb esetben, ha minden kereset egy tárgyalással befejezethetett a kimutatott 2664 tárgyalásokból csak a perek számát t. i.

*) Az állam ügyész úr mint értesülünk már megtette intézkedéseit. (Szerk.)

1898 kell levonni, s ekkor marad még 766 tárgyalás, mely tárgyalások részint az átvett perekre kitérő és eddig megmaradt új tárgyalások, részint a hagyatékok tárgyalásai folytán lettek megtartva, nem tűnik ki, tehát az említett 686 tárgyalás hiánya, melylyel cikizkri a kimutatás hitelességét hitte lerontani.

Ezzel azt hiszem, megtanítottam Mattanovich urat, bár köz- és váltó-ügyvéd nem vagyok: mikép kell kimutatást készíteni.

Akarom hinni, hogy M. úr az ügyvédi decorumot jövőben megfogja őrizni akként, hogy azzal, mivel egészen tisztába nincs — nem fogja magát blamirozni, s engedni fog azon öntelt hiúságból, melylyel magát a törvényszék bírálójának akarta feltolni — annál is inkább, mivel bírósági kimutatások bírálásában járattalannak tartom. Ha pedig jövőben ismét szándoka volna ily módon fellépni: ajánlom, hogy vegyen egy kis instructiót a becskeréki járásbírótól. S meg vagy győződve, hogy a humanus természetű Rislits járásbíró úr, ki M. úr állítása szerint, régi jó barátja, ezt szívesen meg fogja tenni. Különben egy kis szerénység nem ártana. Justus.

Valami L. A. a „Wochenblatt“ multkori számában megtámadja a városi kapitány urat, hogy az vele úgy bán, mintha csak a szegedi várban volna. A városi kapitány eddigi erélyes eljárásáért csak mindenkinek köszönetére számíthat s legkevésbé érdemel nyílt megtámadást. Minden rendszerető polgár örül annak, hogy már egy kis rendet is érezünk derangirozott városunkban. — Örülünk azon, hogy a kapitány úr hivatalos működésében az egyes felek közt különbséget nem ismer s erélyességét ép úgy érezteti a kaputossal mint a paraszttal.

Az L. A. írónak azonban megjegyezzük: hogy ha valaki úgy megy be a kapitányi hivatalba, mint a szegedi várba, az bizony, ha úgy is volna, mint állítja, más bánásmódot nem is érdemel. A hivatal tekintélyét mindenkor meg kell őrizni, de, mint találkozik néhány kaputossal hányaveti ember, ki hosszúsáru pipával füstölgetve, vagy feltett kalappal lép a hivatalba, mely szokás eredetét megmagyarázni nem tudjuk, hogy az ilyeneket a kapitány úr rendre utasítja, igen helyesen cselekszi. A dolog természetében fekszik, hogy a polgárok kellő tiszteltetben tartsák a hivatalt, mely a rendet fenntartani hivatva van. Vannak még olyanok is, kik az idézésre szépen azt felelik, hogy ők bizony nem érnek rá, második idézésre sem találhatják idő. Az ilyen pasagierek talán megkivánának, hogy az ő számukra külön fiakkert tartassanak és csak azt a parasztembert kell rendre tanítani; hanem ő, mert posztokabátot visel, kivétel. A városi kapitány úr előtt szép működési terrenum fekszik, melyet, ha betöltend, örvendeni fogunk, és minden igazságos ügyben a rendszerető polgárok buzgó támogatására számíthat.

Kereskedelmi pénzügyi és közlekedési mozgalmak.

A távirati sürgönytitokra vonatkozólag az igazságügyminiszter a következő körrendeletet intézte az összes e. f. kir. bíróságokhoz. A földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszter által m. évi szeptember 20-án a hivatalos lap 222. és következő számaiban közhírré tett. Nemzetközi távirásati egyezmény, mely az 1867. XVI. t. cz. II. cikké értelmében, a magyar korona országaira nézve is kötelező erővel bír, következő intézkedéseket tartalmaz a sürgönytitok megóvása tekintetéből.

Az irattárakról. (22. cikk.) A sürgönyök eredetije és másolatjai, valamint a sürgönyszalagok, vagy más felvételek, a sürgönytitok tekintetéből szükséges elővigyázat mellett keltük napjától legalább hat hónapig megtartatnak. Lajstromozott sürgönyökre ezen idő tizennyolc óra terjedtetik ki.

(23. cikk.) A sürgönyök eredetije és másolatjai csak a feladóval, vagy címzettal, s ezekkel is csak maguk igazolása után közölhetők.

A feladónak és címzettnek joguk van feladott sürgönyökön hiteles másolatokat adni ki.

Nehogy tehát ily esetekben, a melyekben az 1868. 54. t. cz. 187. §-ához képest a távirati sürgöny eredeti példányának a bíróság által megszerzése bizonyított fel által kiváltatik, a bíróság megkeresésére összeközösbe jöjjen a törvény erejével bíró nemzetközi szerződés rendelkezéssel: ez okból rendelem mint következők:

I. Valamely távirati sürgöny eredeti példányának polgári ügyben való kiszolgáltatása végett a m. kir. földmívelés-, ipar és kereskedelmi miniszterium, mint a melynél a sürgönyök eredeti példányai őriztetnek, csak az esetben kereshető meg a bíróság által, ha a perben álló azon fél, a ki az eredeti sürgönyt bizonyítékul használni akarja, annak a fentebb említett „Nemzetközi távirásati egyezmény“ 23. cikké értelmében kiállított hiteles másolatát, 1868. 54. t. cz. 64. illetve 181. §-a szerint mellékelte; vagy pedig sommás eljárásnál ugyanazt a törvénykezési rendtartás 115. és 117. §§-aihoz képest felmutatta.

II. A bíróság megkereséséhez a fél által felmutatott hiteles másolatnak egyszerű másolata csatolandó.

III. Bünyvadi ügyekben ellenben a sürgönyöknek egy másolata, mint eredetije a fentebbi pontokban meghatározott korlátozás nélkül, a kir. ügyész, a vizsgáló bíró, vagy illető bíróság megkeresésére, mindenkor akadálytalanul kiszolgáltatnak. Budapest, 1873. február 19. Dr. Pauler Tivadar.

Ismét a bankkérdés.

Sajátságos oly kérdéssel foglalkozni, a melyre ez idő szerint nincs felelet. És mégis lehetetlen, komolyan nem foglalkozni azon közellevő eshetőséggel, hogy ha a bécsi nemzeti bank, mely most ura a helyzetnek, egy szép reggelen visszavonja Magyarországtól azon 28—30 milliót, mely most egyedüli forgalmi eszközünk képezi, vajon mi történik a pesti piacon, vagy általában Magyarországon? Nemde csiklandó a kérdés és mégsem térhetünk ki ölére, mert végre is Kerkapoly pénzügyminiszter ur, a helyzet után itélve, ugy sem leplezgetheti már sokáig a bajt.

Sokan könnyen veszik a dolgot és azt mondják: alakítunk egy önálló magyar jegybankot.

De vajon azon helyzetben vagyunk-e mi most, hogy szemben egy meglehetősen súlyos deficitel, szemben az annyi vereséget szenvedett hitellel és szemben a valuta helyreállításának szükségével, az ország érdekeinek alásvéltetésével — egy önálló jegybank létrehozására csak gondoljunk is? Vajon a nemzeti bank nem — ezen reánk nézve nem éppen kedvező körülmények folytán foglalja-e el azon merev álláspontot, mely a transzactiót majdnem lehetlenné teszi?

És vajon kinek köszönhetjük ezen álláspontot? A felelet nem nehéz.

Nem vagyunk követelők Kerkapoly pénzügyminiszter ur irányában, de annyit méltán megvárhatunk volna tőle, hogy a bankkal való kiegyezkedés ügyében ne engedje magát túlszárnyalni idő és viszonyok által, hanem cselekedjék addig, a míg a tért el nem veszi lábai alól.

Ha komolyan akarta végrehajtani az országgyűlés megbízását, tisztában kellett volna lenni ennek lehetőségéről.

Bármennyire hódoljon is ő exellentijája az optimizmusnak, annyira még se hisszük optimistának hogy De Pretis uról feltegye, miszerint a bankkal való kiegyezésbe belenyugszik, anélkül hogy a 80 millió államadósság sávanyu almájába beleharapjunk. Másrésztől a bécsi nemzeti bank igazgatóságát sem gondolhatta oly bárgyúnak, hogy Magyarországot kedvezőtlenül engedjen a 80 millióból csupán azért, hogy jövőre egy helyett két kormányval legyen dolga és két ország igényeinek tegyen eleget.

Azt is tudhatta a pénzügyminiszter ur, hogy a Trefort-féle javaslatba a bank bele-

nem fog egyezni, mert egy ily nagy szabású pénzügyi adminisztrációjában mindenekelőtt egyezéskell lenni, és a kormányzat a legjobban esetben is csak egyetemben lett volna keresztül viendő, de nem két külön és önálló igazgatósággal.

Kerkapoly pénzügyminiszter ur azonban minden ellenvetés nélkül vállalkozott a megbízásra és mást év letele után legfeljebb odajutott, hogy biztosságait eredménytelenül történt kiküldetése után tudja meg, hogy a bécsi nemzeti bank azért nem törődik Magyarországnak egy önálló jegybankkal való fenyegetésével, mert egy ily banknak felállításától nem félhetne; hanem nem törődik azért; mert tudja, hogy egy ily bank felállítására nincs pénzünk, sőt a történetek után, hitelünk sem olyan, hogy ennek alapján, egyáltalában fenyegetőzhetnénk.

De tegyük fel, hogy hitelünk ép és csorbítlan, vajon nem szükséges-e, hogy legalább annyi készpénzzel rendelkezünk, a mennyi a szakítás percétől a bank létrehozásáig megkivántató, hacsak babyloni zavart nem akarunk előidézni?

Tagadhatlan, hogy a magyarországi bankok legalább 200 millió névértékű tőkével működnek — a papíron — és így a zavar első percében — ezen bankok hazafiságához kellene és lehetne folyamodni, hogy részint a közforgalomnak, részint pedig az államnak nyújtsanak segítséget.

Erre azonban két megjegyzésünk van: először a tekintélyesebb bankok annyira engorozva vannak, hogy izzeteik egy részének lebonyolítása is majdnem több időt venne igénybe, mint a jegybank létrehozása; másodsor, és az nagyon nyomatekös, a nagyobb pénzügyintézetek igen jelentékeny betétek közreműködésével működnek és azon percében, a mint a kormány a bécsi bankkal szakítana és a bank s államjegyek közti különbség, valamint a valuta egységének, hacsak képzelt alterálása is mérlegbe esik, a nagy közönség, helyesen-e vagy helytelenül, azonnal visszavonná tőkéit a pénzügyintézetektől és akkor kezdenék még csak az igazi zavar.

Ily beláthatlan pénzügyi chaos küszöbén állunk és pedig leginkább azért, mert pénzügyminiszterünk nem áll feladatának magaslatán és feladta magát a bécsi nemzeti banknak. „Sz. S.”

Az új fajta takarékpénztárak.

Ezen cím alatt a „Magyar Politika“ figyelemre méltó cikket közöl, melyből a következőket vesszük át:

„Lehetetlen észre nem vennünk, hogy a takarékpénztárak legnagyobb része rég elhagyta egykori humanisticus jellegét, s lön belőlük tisztán nyereszkesedési vállalat. A régi takarékpénztár már régiségnél és kivívott hitelénél fogva, meghozza a mesés dividendákat. Pozsony, Arad, Temesvár, s mellé legalább 40 régi intézet, évről évre több osztalékot ad, mint amennyit a részvényesek egyszer mindenkorra befizettek. Jó helyütt, s tiszta kezelés mellett, ezen eredmény mindig jelenkezni is fog: de sok helyütt a vállalkozók nem akarnak várni, hanem rögtön csodákat igyekeznek művelni; s így a biztonság és solid kezelés helyébe a szédelgés veszélye kezd elharapózni. Némely intézet már nem is meri magát egyszerűen takarékpénztárnak nevezni, hanem a nagyon széles értelmű „hitel-és takarékegylet“ címet veszi föl. Itt aztán az alapszabályok tárt kaput nyitnak a legmerészebb szédelgésekre, és a siker a jó combinatiótól, vagy éppen csak a vak szerencse játékaól függ. A közönség pedig soha sem tudhatja: hogy áll, s minő vállalatokban részes azon intézet, melyre megakarított félrelet bízta.

Franciaország már a 40-es években szükségesnek látta, a takarékpénztárakra külön törvényt hozni, melyhez minden ily intézetnek alkalmazkodni kellett. Ezen törvény megtiltotta minden kockázattal járó nyereszkesedést, és oda-utasította az intézeteket, hogy eredeti alakjuktól el ne távozzanak, hanem szedjék a pénzt mérsékelt kamat mellett, és adják ki a legbiztosabb helyekre, oly kamat mellett, mely az intézet költségeit kifizeti, s a részvényeseknek

tisztesseges nyereséget hoz. A rohamos speculatióknak minden fajta, szigoruan tiltott.

Akkor nagy vita volt a franciaia parlamentben: vajjon lehet-e jog a törvényhozásnak a magán pénzügyintézeteket így megregulálni? de győzött azon elv, hogy nagy különbség van egy bank s egy takarékpénztár között. A bank saját pénzével operálhat úgy, mint neki tetszik. Övé a nyereség, övé a veszteség, vagy éppen a bukás: de a takarékpénztár a közönség pénzével üzérkedik. A részvényesek befizetnek, például 30,000 főt, a közönség pedig behord oda igen közpészerű városban is egy milliót. Tehát az intézet, mint 30,000 forint birtokosa, vakmerő kockázat játszik a kezére bízott millióval, még pedig úgy, hogy a nyereség mindig tisztán csak a részvényársulat tagjait illesse.

Eddig még haj nem mutatkozott az országban, s a „tisztán“ takarékpénztárak biztonság ellen kifogást tenni nem lehet; de már a mi a takarékpénztárak azon a legújabb nemét illeti, mely csak annyiban takarékpénztár, amennyiben üzleti tőkéjét a betevő közönségtől szerzi: de a kezelés inkább egy „Credit-mobilier“-nek börspekulatiójához hasonlít: az ilyen intézetek állásával sem a közönség sem a kormány, de még a részvényesek sem lehetnek tisztában.

Nagyon félünk, hogy a mi kormányunk körében még igen sok a tablabíróság, és van sok „osztálytanácsos“ a ki nem igen ismerkedett meg eddig a pénzügyintézetek furlangjaival; mindent jó hiszemmel aranyak lát, a mi fénylik, s ha ily szédelgő vállalat alapítói „takarékpénztárnak“ titulálják intézetüket, nem veszik észre, hogy valami lólab is kandálki a köpeny alól.

Más országban azonban a kormány mellett a concessiót kiadná, az eléterjesztett alapszabályok átvizsgálásánál mindig legelőször is azt nézi, vajjon a saját, vagy csak a rábízott pénzekkel akar a folyamodó kereskedni? s ha e különbözetet megette, más szemüveggel tekint az egyiknek, mással a másiknak ravaszul kiczirkalmazott üzlet körébe.

Ezen fontos és életbe vágó kérdésre még visszatérünk.

Temesmegye évnegyedes közgyűlése.

Temesvár, március 3-án.

Megyei főispán úr pontban 10 órakor a nem igen nagy számmal összegyűlt közönség eljenzései közt a közgyűlést megnyitván, sajnálkozva említi fel azon körülményt, hogy a megyei közönség tetemes része sokkal közönyösebb a közigyék iránt, semhogy az érdekeltység a közigyék nagy horderejével kellő arányban állana. Felhívja önműlgyva a megyei közönséget, hogy jövőben a közigyékeken nagyobb számmal jelenjék meg.

Olvastatott ezután az alispán évnegyedes jelentése a megye állapotáról. E jelentésből nem nagy örömmel esik értesülnünk, hogy a megye egynemű közönségben az iskolázatás különösen azért pang, sőt némely helyütt azért van egészen elhanyagolva, mert nincs elég iskolai helyiség s mert az illető községek a tanítónak sokkal csekélyebb fizetést adnak, semhogy szakavatott derék tanítókat kaphatnának. Sőt tekintélyesebb és vagyonosabb községekben is, hol a közoktatás ügye iránti érdeklődést eltagadni nem lehet s hol a községi lakosság áldozatoktól sem riadt vissza, általános a panasz a miatt, hogy tanítókat, különösen szakképzett tanítókat nem kapnak. Hogy az iskolázatás meggyékben mily rossz lábon áll, erre nézve elég példál szolgálhat a többi közt Zsebely községe, a hol 6—12 éves 436 tanköteles gyermek közül 60, a 13—15 éves 344 tanköteles gyermek közül csak 12 gyermek jár iskolába. Sokkal örvendesebb képet mutat Liebling, a hol valamennyi róm. kath. 21 gyermek, továbbá a 6—12 éves 155 evang. tanköteles gyermek közül 381 gyermek jár iskolába.

A jelentés felolvasása után megyei alispán a közönségnek különös figyelmét hívja fel a népnevelés ügyére, melynek fonalán Rác Athanász, dr. Schlauch Lőrincz, Bessenyei Ferencz, nemkülönben a megyei alispán úr is a dolog

TÁRCZA.

A halálos csók.

(Novella.)

Irtá: Bizek Kornél.

I.

Az 186* év egyik farsangi reggelén Pesten az úri utcza házak egyikének emeleti szobájában két ifjú beszélgetésbe merülve ült egy eszézzel megrakott asztal előtt. Reggeliztek.

Az idősbik mintegy huszonhat éves, erőteljes barna alak volt, hátrasimított hajfürtökkel, komoly, mondhatni szomorúteljes vonásokkal. Ez V. .... Kázmér.

A másik mintegy négy évvel ifjabbnak látszék, s szöke haja, finom nőies vonásainál fogva tökéletes ellentétét képezte az előbbinek. Ez Z. .... Emil.

Mindketten az irodalom napszámosai.

— Tehát szerelmes vagy? — kérde Kázmér leemelve ajkáról a theüseszét, miközben szánakozó mosolylyal tekintett Emilre.

— Nem képezed mennyire! — kiáltott Emil s szeméből gyönyörrel párosult boldogságról sugárzott ki. De hát mit is érte az

élet szerelem nélkül? valóban semmit. A szerelem újja teremti az embert, s ingert ad az életnek, mely becsessé teszi előtünk azt. Lásd én alig négy hó előtt azt hívéim, hogy nincs már szerelem a világban, legalább rám nézve nincs, s most? — most barátom hiszek a szerelemben, s e hit üdvömmé vált.

— Emil vigyázz! a szerelem bódító ital, álmod varázsol lelkünkre, melyből igen gyakran csalódásra ébredünk.

— De parancsolhatok-e szíveimnek?

— Az igaz, Bella grófnő szép és kellemes, könnyen elbűvöl az embert, te pedig azon korban vagy, melyben a szív igen gyorsan lángra gyúl, mint a lőpor, de — miként ez, ha szikrát kap, szétveti az edényt, melyben tartatik, — úgy a szerelem is gyakran megszágtatva adja vissza a szívet. Vigyázz, nehogy érdemellenre pazarold leggyengédebb érzeményedet.

— Hahaha! tehát szerintem nem is szabad szeretnünk. Édes Kázmér bocsáss meg, hogy őszintén szólok: belőled a csalatott szerelem beszél, te keserűen csalódtál egykor, s azért elfogultan ítéled meg a nőket. Hidd el ő sokkal jobb, hogy sem megcsalni képes lenne valakit.

— Szegény barátom, vajha szerencsésebb lehetnél, mint én valek — választott Kázmér s az carnucsal s szivarra gyújtott.

Pár percnyit csend állott be a szobába. Emil elgondolkozni, Kázmér bódor füstöt fújt. — Már sokszor gondoltam — töré meg Emil a csendet — miért szeretem é, nőt, hisz óriási különbség létezik közöttünk. Ő mágnáshölgy és gazdag, én az egyszerű polgár gyermeke s szegény vagyok, csupán eszem s munkámra szorítokozva. Ilyenkor azután elfojtott a bánat s elhatározám kitépni szíveimből a szerelmet. Hasztalan! ha újra látam szép arcát, mely, mint a nap, jötekonny mosolygott felém, s hallottam siren hangjának csengését, erőt vett rajtam a szenvedély s érzem, hogy kétszeresen szeretem. Igen Kázmér, én nem rendelkezem már magam felett, létem é nő szerelmével egybeforrt.

Itt elhallgatott, s a szobában újra csend lön.

— Apropos! — kiáltott kis idő múlva Emil — holnap a grófnő estélyt ad, azt hiszem, te is el fogsz jönni.

— Ha úgy kívánod, megteszem, bár nem szívesen megyek nők társaságába.

— Köszönöm Kázmér, valóban kedvem szerint cselekszel, ha meglátogatod a grófnő estélyt.

Most a napi eseményekre vitték át a beszélgetés fonalát, majd nemsokára munkáik után távoztak.

II.

Özvegy Rakóczy Bella grófnő estélye egyike volt azon mágnási estélyeknek, melyek aristokratikus szellemet izléssel párosítva tartanak szemünk elé. Képviselve volt itt a fővárosi körök mindegyike. Mágnást és bankárt, államférfiut és katonatisztet, író, tudóst és művészt látunk itt összevegyülve.

És a tarka csoportozatok, melyek a grófnő termeiben fel- s alá hullámzóan, nem találták sértve magokat egymás jelenléte által, sőt minden ajka a kitűnő rendezésről, a grófnő pártalan izléséről beszélt.

Este van.

Az aranyórással és drága szövésű keleti függönyökkel gazdagon díszített nagy terem teljes világításban tündöklök. Narancsszínű falait sötétkék bársony pamlagok futják körül, melyekről sűrű aranyrojtózatok függnek alá. A terem minden részében nagy számmal felállított óriási velencei tükrök vakító ragyogással adják vissza a világító gáz sugárait. Az egész terem fényárban úszik; gazdagság és elegancia mutatkozik minden részéről. A fölékített lépcsőkön és folyósón egész serege a bérruhás szolgáltnak fogadja az érkezőket.

Az előcsarnok fali órájának mutatója meghaladja a kilenczet. A meghívottak sűrűn gyülekeznek, s a pár perc előtt még üres terem

érdemébe ható s a legfeszültebb figyelemmel hallgatott nézeteket fejtve ki s az iskolázott ügyének kedvezőbbre fordíthatása iránt indítványait megtevén, a megye közönsége elhatározta, hogy a hitfekezeti iskolák előjárását az iskolai törvény szigorú végrehajtása iránt felhívja s a szolgabírákat utasítja, miszerint a végrehajtásban az illetőknek segédkezet nyújtsanak. Erről a megye közönsége egyuttal az iskolai tanfelügyelőséget is értesíti.

Alispán úr ezután szóval előterjeszti, hogy mint jelentéséből kitűnik, a házi pénztárban oly jelentéktelen pénzkészlet lévén, miszerint azzal nemcsak egy hónapra, de sőt egy héten át sem lehet a netán fölmertendő költségeket fedezni, felkéri a magyar közönséget, hogy visszatérítés kötelezettsége mellett az előfogatott pénztár adás-vevő rendelkezésére, mely kérelmet élénk vita után a megye közönsége méltányolván, — az előfogatott pénztár az alispán rendelkezése alá bocsátott. Ezzel összefüggésben a megye közönsége, tekintettel a házi pénztár állapotára kimondotta, miszerint az üresedésben levő tisztviselő állásokat egyelőre be nem tölti.

Folyó évi február 15-ik napjáig az alispáni iktatóban befolyt 1327 ügydarab, melyek közül 1063 db. nyert elintéztést.

A tárgysorozatban fölvetett egy-két ügydarab elintéztetése után elnöklő főispán úr az ülést délután 4 órakor azzal rekesztette be a mai napra, hogy holnap reggeli 10 órakor folytattatik.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Ó-Telek, 1873. február 25-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Megengedi szerkesztő úr, ha becses lapja tisztelt olvasóit egy jótékony célú táncvigalomról, mely e f. hó 18-án az iskolaszék által ezen község iskolájának alapítókéje növelésére rendeztetett, értesítem.

Fényes bárlól nem szólhatok — a táncvigalom ó-telekies — a szó szigorú értelmében falusias volt. De szép volt; még pedig szép azért: mert jótékony célú volt, és mert ezen község roncolt iskolájának alapítókéjét 33 ft. 60 kr. tiszta jövedelemmel szaporította. Vigad — a jó céllal párosult lelkesedéssel világos kiviradig mulattunk.

És, hogy a sokat óhajtott népnevelés országunk nem lehet oly nagyon távol, mint azt sokan gondolják, bizonyítja, hogy dacára a majd nem járhatlan utaknak a közel környékről szép számmal jelentek meg, és a kik az idő alkalmatlansága miatt nem jöhettek, szivesek voltak a jó célt iránti érdeklődésüknek fogva posta útján fillérekkel hozzá járulni.

Fogadják e nemes tettükért — úgy az iskolaszék — mint egész községem nevében leforróbb köszönetemet és hálám kifejezését azon áldozat készségükért, melyet valóban ritka példával tanusítani szivesek voltak. Legyenek meggyőződve, hogy a népnevelés szent oltárára áldozott fillérek megfogják teremni azon gyümölcsöt, mely bőven fog kamatozni a népnevelés érdekében. Az utókor hálája fogja önöket kísérni.

Hazafui üdvözléssel

Végh Károly,
községi jegyző mint iskolaszéki elnök.

Tisztelt szerkesztő úr!

A „Torontál“ című lapnak f. hó 13-án megjelent számában Sztójánovits Vazul aláírásával hozzám intézett felhívásra megjegyzem: hogy az szembetűnően felesleges volt ugyan, ha cikkirő valóban a törvény oltalmát szándékozta már 8 nap alatt igénybe venni, ellenben tökéletesen elérte célját, ha rettentő példát kívánt szolgáltatni arra, hogy: mi alakban nem illenek még a valót sem, a leg súlyosabb okoknál fogva sem és férfi ellenében sem, annál kevésbé merő valótlanokat, józan cél nélkül, és nő ellen kürtölni! — Minélfogva kijelentem, hogy a fenyegetett bírói közbenjárásnak teljes megnyugvással nézek elébe, és hogy ez ügyben részemről a hírlapi vita be van fejezve.

Tisztelt szerkesztő urat pedig felkérem, hogy jelen nyilatkozatomnak becses lapja ugyanazon rovatóban sziveskedjék helyt adni, melyben a megtámadás ellenem intéztetett*).

Bogdánovits-Sztójánovits Leopoldina.
Kelt Pesten, 1873. február 24-én.

HIRHARANG.

* Ő Felsége a király kalandos életet élt Gödöllőn; néha szőbe állt a vidéki pörökkel, azok aztán ugyancsak furcsa dolgokat találtak oda mondani ő Felségének. A multkor is azt találta kérdezni ő Felsége a király egy vidéki embertől: „Hát hogy vannak megelégedve földi a királlyal.“ A paraszt aztán felelt ilyen képpen: „Tudja nagyságos uram, a király még egy kicsit peccovics, hanem a királyné az már egészen a miénk.“

* A Gizella főhercegnőnek Pest város részéről átnyújtandó nászajándék tárgyában a kiküldött bizottság abban állapodott meg, hogy az egy album legyen 12 vízfestményvel, melyek tárgya s a melyekkel megbízandó művészek a következők lennének: 1) Történelmi festmény szt. István s neje Gizella életéből, Székelytől. 2) Buda-pest madártárlatból, Ligetytől. 3) Budavára, az „angol királynő“ szálloda körül felvéve, Libay vagy Heinrichtől. 4) A lánchíd előtti Ferenz József, Szkalniczy építésztől. 6) Részlet a Margitszigetről, Rauscher és Greuss tanárok által. 7) Városliget-részlet, Ligetytől. 8) A gödöllői kastély és kert, Telepy vagy Brodskytól. 9) A főhercegnőnek valamely kedves tartózkodási helye a budai hegyekben vagy Gödöllő környékén. 10) Azon terem rajza melyben ő Főnsége eljegyzése történt, Barabás vagy Telepytől. 11) A király és királyasszony jelenlétében megtartott rókaavadászat, ugynevezett kill vagy meet jelente, Zichy, Lotz vagy Jankótól. 12) Jelképes zárlat, Thántól. — Az album köteze szombán arany- és ezüstművesmunkákkal s kisebb drágakövekkel fogva gazdagon díszített.

* A vasút ügye mint értesülünk, az únepek után csakugyan előterjesztetnek a vasúti bizottságban. Ez a vasút ügy látszik valóságos tengeri kigyóvá nőni ki magát, melyről az újság írók annyit írtak.

* A jövő közgyűlés mint értesülünk május elején fog megtartani.

* A város hogy gázal fog világitani, azt már régen tudjuk, de hogy mikor arról hallgat a krónika. Pedig bizony itt volna már az ideje, hogy a világosság itt is elterjedjen. Hisszük hogy köztisztelőben álló polgármesterünk e tárgyban is mielőbb intézkedni fog.

* A mult vásár minden tekintetben rosútl utott ki. — Nem vettek az emberek semmit, mesteremberek nem is tartják méltónak a vásárai menettel, miután nem adhatnak el semmit. „Nincs piz, igyál viz.“ Így vagyunk most mindenben.

* E napokban a városi sorompónál két mézáros kisegítő összevesztett s az egyik ügy dőtte a másiknak kését hasába, hogy az azonnal szörnyet halt! A tettes azonnal elfogatott. * Stelzer temesvári német szingagató még mindig nem határozta el magát, hogy meglátogassa-e városunkat, vagy nem. — Mi őszintén megvaljuk, hogy nagyon szeretnők, ha ezen színtársulat kopogtatna be hozzánk.

* Módoson az ujonczállítás alkalmával, egy szerb fiu jelent meg a sorozó bizottság előtt kinek egészen fehér haja, és veres szeme volt. Szemei a világosságot nem tűrhették el. — Felmentették.

* Elleméren a szerbek az utolsó farsangot azzal ünnepezték meg, hogy bevették a koresmában egymás fejét. Szép mulatság, de mi köszönjük szépen nem kérünk belőle.

* Tordán mint értesülünk egy ifjút agyon ütöttek, és pedig mint állítják azért, mert elárulta szomszédjainak, azok neveit, akik szalonját és zsiradékát ellopták.

* A gőzhajózás már a Tiszán is megindult. A meneltrend a régi maradt.

* A kérdéses felhívás a „nyiltér“ számára volt beadva, s tévedésből közöltetett a lap belső hasábjain! (Szerk.)

* Elleméren a bört második napján a szerb iskola javára táncvigalom tartott, mely igen jól ütött ki. Kár volt oly későre halasztani.

* (Akadémiai olvasó-kör.) Mint halljuk, az akadémia igazgató-tanács elfogadta Csergeri Antal azon indítványát, hogy az akadémia palotájában „olvasó-kör“ állítsák föl, melyben oly írók, tanárok stb. is részt vehetnek, kik nem tagjai az akadémianak. E célra azon helyiségeket lehetne fölhasználni, melyet most a condictionalis bizottmány bír, s a melyek közelebb fölmondattak. Az igazgató-tanács az indítványozó Csergerit bizta meg a terv valószínűsítésével, ki e célból értekezletet hív össze.

* A házberadót illetőleg a pesti pénzügyi igazgatóság árt a hatóságokhoz, hogy a pénzügyi szabályok II. füzetének 17. §-ában említett, szoros értelemben vett lakbereknek kivül megkivánandó ama összegeknek bevállása is, melyeket a lakbérlok: a) a vízvezeték, éjjeli világítás, szeméthordás stb. költségei fejében, vagy pedig b) átalakítási, — előbbeni karba visszahelyezése és eféle költségek czimen fizetnek; — s miután az idei bérvallományok már beadattak, a fentebbi adatok pótnyilatkozatok alakjában a záros határidő kitűzése mellett kérendők be a házirtokosoktól.

* A polgári házasság kérdése elvben elfogadtatott. E hirt azt hiszem hogy örömmel veendik t. olvasóink is.

* (Uj könyvek.) Aigner Lajos könyvtár kiadásában megjelentek: 1. „Aesthetikai dolgozatok.“ Irta Névy László. Ara füzve 1 ft. E dolgozatok a „Figyelő“ 1872-iki évfolyamában jelentek meg először, s következő cikkekkel tartalmaznak: Széptani elméletek. A költő. Idealis czelek. A czeletosság. Realismus. Ismét a realismus. A lángelme. A költészet viszonya a művészet egyéb ágaihoz. Phraseologia és logika. Költői képek. A gondolati elem a költészetben. A jellem. A költői műegység. Ajánljuk e dolgozatokat az ifjúság komoly tanulmányokra hajlandó részének figyelmébe. — 2. „Anglia művelődésének története.“ Irta Buckle H. Tamás; fordították Láng Lajos és társai. (II. kötet.) E kötet két fejezetet (IV. és V.) foglal magában. Az egyiknek (IV.) czime: A szellemi törvények részint erkölcsiek, részint értelmiek. A két nem összehasonlítása. Miként hat mindkettő az ember társadalmi haladására. Az V. fejezet pedig a vallás, irodalom és államkormányzás befolyásának vizsgálatával foglalkozik. Ara e kötetnek 1 ft. — 3. „A fölvilágosodás keletkezésének és befolyásának történelme Európában.“ Irta Lecky W. E. H. Fordította Zsilszky Mihály. Negyedik füzet; ára 1 ft.

* Ujvidekről ezeket írja a „P. N.“-nak egy levelezője a kir. biztos úr nehéz földadatok végleges megoldásához értelesen hozzáfogott. Karloviczról visszatérte után 4 napon át folyvást Angyelicus püspökkel értekezett, s február 28-án ismét Karlovicza Gruics patriarcha-helyetteshez utazott. A Csernovits-féle számadásokat illetőleg a kir. biztos úr szintén közmegnyugtató fölvilágosítást tön. Depositumok lévén nála ez akták, azokat a kormány különös fölhatalmazása nélkül senkinek ki nem adhatta. De miután a szerb nemzeti vagyon kezelésével megbízott assistentia azok kiszolgáltatását újra sürgette, a királyi biztos úr, ha jól vagyunk értesülve, ez értelemben most maga tett a ministeriumhoz fölterjesztést. Részünkről, kik e kérdést multkor közleményünkben politikai oldalról tekintettük, soha nem is óhajtánk egyebet, mint hogy az tapintatos elintézés által érjen véget és okul ne szolgáljon a földolog megoldásának zavarására. Az ugynevezett szerb középpárt alakításának aggályai is, a kir. biztos úr megérkezével, végképp eloszlottak. Tévedtek azok, kik félrevezetve német lapok cikkeit által attól tartottak, hogy ez eszmének ő bármikor legkevésbé is pártolója lett volna. A kir. biztos úr azt a létező viszonyok közt föltlenül károsnak tartja. S még csupán a Szubotics-féle „Národ“ s a „Zaslava“ esetleg kedveskedését kivánom érinteni, melyekkel e lapok utóbbi időben a kir. bizost quasi ravasz céljaiknak megnyerni hitték. „Az ily hit nem üdvözít.“

* A „Szegedi Híradó“-ban olvassuk, hogy ott a himlőjárvány nagyban dühög. Mi nálunk eddigelé igen ritkán fordult elő.

* Mint a „Pécs-baranyai lapok“ írják, ott a hegyek közt, a mult héten a mandola fa szépen virágozott. Külömben minálunk is igen szép tavaszi napok járnak.

* Egy állatsereglet tulajdonosa kérdést intézett egy iteni polgárhoz, hogy mit gondol kifizetné-e magát, ha állatai ide hozza mutatgatni, különösen majmait s azoknak ügyességét dicséri. A polgár azt válaszolta, hogy majmokért nem fizetünk, láthatjuk mi azokat pénznélkül is eleget a nagy utcán. Már most kérdés, hogy eljön e ezután az állatok nagymestere!

* Mocsary Lajos perében mult hó 27-én mondta ki ítéletét a miskolci kir. törvényszék, mely szerint Mocsary Lajos a közcselekedés és nyilvános erőszakoskodásra igazgatás vádja alól büntethető cselekmény tényálladék hiányából felmentetik, a többi perbe fogattak hasonlóan, — egy földmives kivételével, ki csekély kihágásért 4 hónapra ítéltetett. A vádlottak nagyobb részére néve a k. ügyész a tárgyalás folyama alatt visszavonta vádját.

* A természetudományi társulat jövő pénteken, március 7-én délután 6 órakor a vegytani intézetben (országút 42. sz.) természetudományi estélyt fog tartani, melyre az érdeklött közönség tisztelettel meghívatik. Ez alkalommal Lengyel Béla „A lassu egészről“ (kísérletekkel), Navratil Imre pedig „A gégetűkör történelme és jelentőségéről“ népszerű előadást fognak tartani. A titkár.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-becskerek e. f. kir. törvényszéknél 1873. évi február 26-án tartott nyilvános ülésben következő perek adtak elő:

PETTKO BÉLA előadó bíró helyett Dr. DUKA LÁSZLÓ kir. törvényszéki bíró.

2553. sz. ex 1872. — Novakovits Ferenc felperesnek, Niesner Mátyás zsihifalvi lakos mint alperes ellen, 100 p. mérő búzának 600 pengő forintot tevő árából 510 pengő vagy is v. ért. 525 ft. 25 krnyi összeg s járulékaiknak visszafizetése iránt indított rendes pere. 5758. sz. ex 1872. — Kopka Pál felperesnek, Georgievits István nagy-becskerekéi építőmester mint alperes ellen 198 ft. 88 kr. s jár. iránt indított rendes pere.

A nagy-becskerekéi takarékpénztár forgalom-kimutatása

1873. február havában.

Betételek állása január 31-én	90806 ft. 88 kr.
Betételet februárban	8794 „ 80 „
összesen	99600 ft. 68 kr.
Visszafejtett	3260 „ 61 „
Maradt február 28-án	96341 ft. 07 kr.
Folyó számlai betétek állása január 31-én	4776 ft. 49 kr.
Betételet februárban	30048 „ 43 „
összesen	34824 ft. 92 kr.
Visszafejtett	30981 „ 03 „
Maradt február 28-án	3843 ft. 89 kr.
Váltó-tárca állása január 31-én	193450 ft. 71 kr.
Leszámloltatott februárban	76527 „ 38 „
összesen	269978 ft. 09 kr.
Visszafejtett	84470 „ — „
Maradt február 28-án	185508 ft. 09 kr.
Előlegek értékpapirokora január 31-én	2995 ft. — „
Előlegeztetett februárban	4760 „ — „
összesen	7755 ft. — kr.
Jelzálogos kölcsönök állása jan. 31-én	2150 ft. — kr.
Visszafejtett februárban	750 „ — „
Maradt február 28-án	1400 ft. — kr.
Pénztár állása január 31-én	778 ft. 50 kr.
Bevételek februárban	101034 „ 39 „
összesen	101812 ft. 89 kr.
Kiadott februárban	100952 „ 72 „
Maradvány február 28-án	860 ft. 17 kr.

A torontálmezei takaré- és hitelbank 1873. évi februárhavi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Állásuk 1873. évi januárhó végével	ft. 544407-04
Betételek február hóban	ft. 11852-84
összesen	ft. 556259-88
Visszafejtések február hóban	ft. 28425-52
Állásuk február végével	ft. 527834-36

mindinkább élénkülni kezd. Még nincs tíz óra s a terem már megtelt.

Hirtelen mozgás, majd suttagás támad a vendégek közt, mi egy új egyén érkezését jelent. A mellékajtok egyike nyílt meg s azon nyulánk, mintegy huszonhat éves szép hölgy lépett a terembe. Irigylésre méltó termetű, a kivágott égszínű uszályos selyemruha, melyről a nehéz fehér brüsseli csipkét dúsán folyt alá, még inkább kiemelte. Divatosan rendezett égszötét fűrtén, melyek a fodrász művészi kezéről tettek tanuságot, kecsesen köríték büszke arcát.

Bella grófnő volt.

Magasra emelt fővel, szépsége teljes tudatában, mosolyogva lépett vendégei közé, mintha mondani akarná:

— Bámuljatok!

S valóban szép volt e nő, szebb, milyent a képzelet álmaiban is festeni merne. Kellem és szépség egyesültek bájjaiban.

A legelső, ki elébe sietett, br. Waldstein Alfréd volt, egy gazdag német nemes. A szép özevgy elragadó nyájassággal fogadta a báró üdvözlését, s az ő karján köszönté vendégeit. A szokásos üdvözlések csakhamar véget értek, s mindenki sietett élvezni az est örömeit.

A zene megszólalt. A grófnő Waldstein br. karján megkezdte a táncot, s őket csakhamar egész serege követte a pároknak. A

grófnő párszor körüljéte táncosával a termet s azután helyet foglalt egy pamlagon.

E pillanatban megnyílt a nagy szárnyas ajtó, s azon ifjaink léptek a terembe. Emil elpirult, amint imádoztját egy idegen férffival bizalmasan társalogni látta, s reszkette fogódzék barátja karjába. A szép Bella Waldstein báróval társalgot, s csak akkor vette észre őket, midőn már egészen közelébe értek.

— Valóban szép önkötől, hogy megjelentek estélyemen — szólt szívélyesen a grófnő s kezét nyújtá az ifjaknak.

— Oh grófnő! — sietett válaszolni Emil — ki ne fogadná el a megüszítettést, egy világhírű szép hölgy estélyén megjelenhetni.

— Pszi! — szólt a grófnő kaczerán játszva legyezőjével — meghallják vendégeim, hogy rám pazarolja bókjait, s haragjuk tárgyává teszük önt, vagy legalább is azt fogják mondani, hogy szerelmes belém . . . — Nézzé csak a kis Elvira, mely epvedve tekint önmre . . . nem szánja őt?

— Ah grófnő! mily . . . . .

— Gonosz vagyok, ugyebár azt akarta mondani, mert könnyen felfedezem egyesek szívhajait. De hagyjuk ezt, mondja csak, nem tánczol ön?

— Igen keveset. Nézni szeretem, lelkelem gyönyörködik a zene és jó kedvnek tánczban

nyilvánuló hatásán, s látván a tánczókat, közéjük képzelem magamat, s mondhatom nem kevés élvezet érezek.

— Valóban különös fiatal ember. Költői lélekkel, ifju képzerővel s nem vágyik a táncz után. —

A zenészek keringőt kezdettek játszani. Bella grófnő szenvedélyes tánczos volt, s csakhamar eltűnt Emil szemei elől.

A kitünő zene felvillanyozta a kedélyeket, s a táncz növekedő hével folyt. A szép Bella mindenütt jelen volt. Tüzes tekintetével felvilanyozta a higgadt verüeket, bájoló mosolyával új erőre ébresztelte a lankadókat. Mindenki azt mondta, hogy felségesen mulat.

III.

Éjfélre járt az idő, s a táncz megszűnt. A lelkes tánczosok pihentek, hogy ujult erővel folytathassék. A szolgák ezüst tálcákon hűsítőket hordtak szét a vendégek közt . . . —

A nagy teremből virágokkal elborított folyosó vezetett egy zöldellő, ligetszerű kis csarnokba, melynek márvány falait s művésziül faragott oszlopait az őt világgrész legszebb, legkritikább virágai takarták el. Középen gránitdarabokból osztaított kerek virágállván diszlett, melyből festőileg emelkedett ki Flóra istennő karcu szobrá.

Egy kis csarnok volt ez, hol minden zöld, hova nem hatott el a tánczterem szorult levegője.

E hűs órában találjuk Bella grófnőt, félig dült helyzetben, fejét kecsesen balkezére hajtva. Szép arca a tánczról kigyúlva piroslott, vágott ruhájából kikandikáló keble lázasan emelkedett fel s alá, mint a tenger, mikor hajait egy láthatlan elem haborgatja. Lábalnál Emil ült, egy kis virágot tartva kezében, s epedő szemekkel csungva a szép Bella festői alakján. Mint Tannhäuser Venus lábainál, — olyan volt e jelenet.

— Ugy látszik önnek is jobban esik e kis csarnok hűs levegője, hogy nem kését felkeresni. Szólt egy kaczer mosoly kíséretében a grófnő.

Emil sóhajta válaszolt.

— Ha a nap leszállt, örömmel futnak utána a szegény bolygók.

A szép asszony elégedetten mosolygott.

— Látszik, hogy költő.

— Ez hízgelő nyilatkozat rám nézve grófnő.

— Nem hízgelőbb, mint az öné volt.

— Nem grófnő! én csak a valót mondtam, amit gondolok, amit érezek.

(Vége következik.)

II. Folyó számlai üzlet.

Szenvedőlegesen egyenleg jan. végével	ft. 61061-77
Bevétel február hóban	ft. 8603-75
összesen	ft. 69665-52
Kiadás 1873. február hóban	ft. 3503-75
Szenvedőlegesen egyenleg febr. végével	ft. 66161-77

III. Betéti levelek.

Állásuk 1873. február végével	ft. 14011-83
Betételek február hóban	ft. 2850-—
összesen	ft. 16861-83
Visszafizetések február hóban	ft. 7900-—
Állásuk 1873. február végével	ft. 8961-83

IV. Leszámlálási üzlet.

Bankváltók. A tárcza állása jan. végével	ft. 547080-63
Leszámlált váltók február hóban	ft. 151052-70
összesen	ft. 698133-33
Visszafiz. váltók február hóban	ft. 196384-36
A tárcza állása 1873. február végével	ft. 501748-97

V. Leszámlálási üzlet.

Hitelegylet. A tárcza állása jan. végével	ft. 83309-—
Leszámlált váltók február hóban	ft. 24290-—
összesen	ft. 107599-—
Visszafizett váltók február hóban	ft. 21754-—
A tárcza állása 1873. február végével	ft. 85845-—

VI. Előlegek.

Értékpapirok. Állásuk jan. végével	ft. 37866-25
Adott előlegek február hóban	ft. 2014-—
összesen	ft. 39880-25
Visszafiz. előlegek február hóban	ft. 3000-—
Állásuk 1873. február végével	ft. 36880-25

VII. Előlegek zálogokra.

Állásuk 1873. február végével	ft. 13408-25
Adott előlegek február hóban	ft. 1627-80
összesen	ft. 15036-05
Visszafiz. előlegek február hóban	ft. 417-25
Állásuk 1873. február végével	ft. 14618-80

VIII. Ingatlan kölcsönök.

Állásuk 1873. január hó végével	ft. 78316-82
Visszafiz. kölcsönök február hóban	ft. 565-—
Állásuk 1873. február végével	ft. 77751-82

IX. Pénz-forgalom.

Pénztárkészlet 1873. január hó végével	ft. 8346-92
Készpénz bevétel 1873. febr. hóban	ft. 219051-71
összesen	ft. 227398-63
Készpénz kiadások febr. hóban	ft. 224049-24
Készpénz egyenleg 1873. febr. végével	ft. 3349-39

Közgazdaság.

(„Az Anker” 1873-ik év januári üzletkimutatása) E hóban a társulatnál benyújtott összesen 724 bevallás 1,078,529 frt. biztosítandó összeggel, és pedig: 457 bevallás 762,860 frttal halálesetre, és 267 bevallás 315,669 frttal életre.

Kiállítva lón 457 kötvény 353,992 frttal halál esetre, és 318 kötvény 624,305 frttal életre; összesen tehát 775 kötvény 978,297 frttal.

A havi bevétel volt 122,989 frt. haláleseti díj, és 107,575 frt. betételekben, összesen 230,565 frt.

A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 4,613,656 frt., és az 1872-ik túlélti társulás (Associatio) eredménye 605,146 frt. volt, mely összeg 732 tag közt aránylagosan felosztott.

1864-iki sorsjegyek. A f. hó 1-jén történt kisorsolásnál következő 8 sorozat huzatott ki: 221 733 838 931 1130 1597 3024 és 3527. 200,000 frtot nyert 1597 s. 41 szám, 50,000 frtot 1130 s. 83 szám, 15,000 frtot 3024 s. 34 sz., 10,000 frtot 931 s. 70 szám. Továbbá 5000 frtot nyertek: 931 s. 51 sz. és 1130 s. 9

szám, 2000 frtot 733 s. 33 szám, 838 s. 73 sz. és 1597 s. 57 szám 1000 frtot 838 s. 11 sz., 931 s. 5 sz., 1130 s. 30 sz., 1597 s. 10 és 25 sz. és 3024 s. 94 sz., 500 frtot: 221 s. 23 sz., 733 s. 12 38 68 és 94 sz., 838 s. 19 74 és 83 sz., 931 s. 18 sz., 1130 s. 62 és 68 sz., 1597 s. 50 70 és 88 sz. és 3527 s. 76 sz., 400 frtot: 221 s. 7 17 33 47 60 84 és 92 sz., 733 s. 61 és 100 sz., 838 s. 34 35 és 57 sz. 931 s. 16 68 77 és 97 sz., 1130 s. 5 sz., 1597 s. 7 24 32 46 és 93 sz., 3024 s. 21 36 60 és 73 sz., és 3527 s. 40 57 81 és 95 sz. A többi 740 kihuzott számról egyenkint 175 frtyi legkisebb nyeresémet esik.

Az orsz. gazd. egyesület istvánteleki birtokán 1—8 éves akác és eperfa cseméték, valamint a legjelesebb alma, körte, sárga és őszi barack; cseresznye- és spanyol meggy oltványok, számszerint mintegy 400 ezer eladók. Van több ezer ananas számoza is, ezre 9 frt. Megrendelhetők az egyesületi pénztárnoknál (Pesten ul. lö-ut 12 sz. venni szándékozók kívánságára katalog is küldetik.

Idegenek névsora

1873. évi február 26-tól bezárólag márczius 4-ig.

Magyar király szálloda:

Petrovits V., uradalmi tiszt, Szent-György. — Adamovits G., földbirtokos, N.-Léc. — Handschuh Karolin, kereskedő, Zsombolya. — Wolf Gyula, főpincér, Broos. — Kaiser Ferencz, cs. kir. számvivő tiszt, Szeged. — Jovschits György, kereskedő, Czrepája. — Jovanovits Milojko, kereskedő, Ujfalu. — Varga Mihály, mészáros, Szeged. — Herczel Gyula, mészáros, Szeged. — Feigel Ferencz, gazdálkodó, Párdány. — Pospysil Ferencz, mészáros, Párdány. — Weisz János, kereskedő, Zenta. — Petrovich V., gazdasági, Szt.-György. — Grasnek J., kereskedő, Perlasz. — Adam S., marhakereskedő, Perlasz. — Jarmatszky

György, Antalfalva. — Friedmann Ferdinánd, Esztergályos (művész), Stumberg Károly, földbirtokos, Katalinfa. — Knapf Péter, földbirtokos, Katalinfa. — Kloppovits Márk, földbirtokos, Katalinfa.

Pest városa szálloda:

Pauper Ferencz, ügyvéd, Pest. — Goldstein C. M., látszerész, Arad. — Istvánffy W., ügyvéd, T.-Becse. — Fridmann Adolf, gazdatiszt, Versecz. — Perkovatz Ferencz, mészáros, Tittel. — Fischhoff Vilmos, kereskedő, Temesvár. — Offner Simon, utazó, Pest. — Schillits Márk, borkereskedő, Ujvidék. — Hartenstein Lipót, tanító, Szecsan. — Pavlovits Sándor, g. k. lelkész, Szamos. — Azuczy Lázár, g. k. lelkész, T.-Becse. — Kreminger F., földbirtokos, Ellemér. — Gyurisits Draginya, kereskedő, Szamos. — Borza Zsiga földbirtokos, N.-Kikinda.

Korona szálloda:

Ifj. Löbl Móricz, kereskedő, Uj-Verbász. — Gavrilovits György, Pancsova. — Jovanovits Pál, kereskedő, Pancsova. — Reisz Simon, kereskedő, Győr. — Berger Vilmos, Arad. — Hitis György, kereskedő, Ruma. — Szaits István, Mitrovicz. — Nedits Döme, kereskedő, Mitrovicz. — Kolcs Prokop, tartal. hadnagy, Markovits Aron, kereskedő, Vukovar. — Wagner Vilmos, cs. k. alorvos, Temesvár. — Czveits Miklós, vendéglős, Zsabya. — László G., földbirtokos, Mados. — Jovits István, kereskedő, Belgrad. — Lövy Miksa, kereskedő, Ada. — Walder Ede, Stefanfeld. — Singer Ignác, N.-Torák. — Fischer Jakab, Perlasz. — Kohn Lipót, kereskedő, Zombor. — Schuch Károly, földbirtokos, Uj-Verbász.

Szerkesztői nyiltposta.

Tem. lapok t. szerkesztőségének. A kiadó hivatalnál történt a tévedés. A lap ezentúl pontosan fog járni. Kérjük azon t. szerkesztőket kikkel csereszonyban állunk, hogy ha lapunkat rendszeren nem kapják meg, erről bennünket értesíteni sziveskedjenek.

H I R D E T É S E K.

Hirlapi idézvény. (3¹)

Alóliert e. f. kir. törvényszékénél Zifferer János alsó ausztriai traismaueri lakos felperesnek, Doda János tör. becei illetőségű jelenleg ismeretlen tartozkodású alperes ellen 3700 ft. o. é. tőke és jár. iránt rendes keresetet indítván, annak folytán a perfelvételre 1873. évi **április 16-ik** napjának délelőtti 9 órája tüzetett ki az alóliert törvényszéki pertárába határidőül, s a prts. 268. §-a, pontja értelmében, nevezett ismeretlen tartozkodású alperes védelmére ügygondnokul Száviits Döme helyi ügyvéd úr neveztetett ki. Felhívatik tehát a prts. 269. §-a értelmében ugyanazon alperes: hogy vagy nevezett ügygondnokot a czélszerű védelem iránt utasítsa, vagy más ügyvédet tetszés szerint válaszon és bizon meg, mert az ebbeli mulasztás következményeit csak önmagának kellene tulajdonítani.

Kelt Nagy-Becskereken, a kir. törvényszékénél 1873. évi február 1-én tartott ülésből.

Várady Mihály,
kir. törv. elnök.

Árverési hirdetés. (3¹)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Plech Ede nagykikindai lakos kérelmére a tarrási 7. számú telekjegyzőkönyvben körülírt ház, házhely továbbá 957/2. 1021-a 1271-a részlet sz. alatti úrbéri föld ugy az 1554. b 502/1. 511/5., 1312/96., 1512/150. r. sz. alatti tartalékföld nemkülönben az 1843. r. sz. szőlő alperes Tosits Tosát illető és 290 frtra becsült 1/6 részére bírói árverés útján leendő eladása elrendeltetett, ennek a helyszínen illetőleg Tarrás helység község-házánál eszközölésre az első árverés határideje 1873. évi **április 5-ik**, a második pedig 1873. évi **május 6-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Felveztetetnek továbbá a többi, nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésök végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását e hivatalnál jelentsek be; ellenkező esetben képviseltetésök végett gondnokul Dr. Gyorgyevits Milós helyi ügyvéd kirendeltetik.

Felhívatik mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek, hogy igénykeresetüket a perrend 466. §. értelmében e hirdetés közzétételének utolsó napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Az árverés foganatosításával Mariánovich János kir. bir. végrehajtó jelentése bevétele mellett megbízatik.

Kelt a n.-becskereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának Nagy-Becskereken, 1873-ik évi február 19-én tartott ülésében.

Pályázat. (3¹)

Torontálmegye ó-bessenyői kerület alóliert szolgálója által közhírré tételik: miszerint az e kerülethez tartozó Ó-Bessenyő mezővárosában üresedésbe jött jegyzőállomás, melylyel az évi fizetés 500 ft. készpénz és természetben kiszolgáltatandó szabad lakás, pályázat útján töltendő be.

A választás folyó évi **április 28-ik** napjának délelőtti 9 órákor fog Ó-Bessenyő község-házánál megtartatni, — minélfogva pályázni szándékozók felhívatik, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ai értelmében felszerelt folyamodványait kitüntetve mikép a hivatalos magyar nyelven kívül a bolgar nyelvet is beszélik; — a választás napot megelőzőleg, hozzám nyújtsák be.

Kelt Uj-Szegeden, 1873. évi márczius 1-én.

Keresztes Ignác,
szolgabíró.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Aláírási felhívás

a magas földmívelési ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. minisztérium folyó évi január 1-én 639. sz. a kelt rendeletével engedélyezett

Egyesült erdélyi takarékpénztár

7500 darab részvényeire.

Részvénytőke egy millió forint

10.000 db. 100 ftos részvényben,

melyekből csak 7500 db. jut nyilvános aláírásra.

A társulat székhelye: **Kolozsvár.**

E társulat célja, egy erőteljes tetemes részvénytőkével ellátott intézet alkotása, az alapszabályok 10. §. szerint az egész országban fiókok felállítására és ily módon egy részt minden az alapszabályok által megjelölt üzletágak üzése. másrészt pedig — fiókjai szervezése által — az ország nagyszámú üzleti helyei közt egy élénk kereskedelmi összeköttetés létrehozása.

Az alapszabályok 3. §-a szerint, a részvényesek elvőgának megóvása mellett a kétszeresre felemelhető.

Kolozsvárott, mint a vállalat székhelyén, annak fontossága az egész országra általánosan előmteretett, osztatlan hajlammal fogadtatott, és az ország legkiválóbb személyeségei, az igazgató-testületnek tagjaivá lettek.

Ebben és azon körülményben, hogy az intézetnek tetemes aplotkéjével, fiókjai üzleti tevékenységénél végre a pesti piac egy néhány előkelő pénzintézetével biztosított összeköttetésénél fogva, egy nagy terjedelmű dúsan jövedelmező hatásköre nyílik, már előre is a virágzás biztonsága rejlik.

Végül elegendő legyen egy a magyar takarékpénztári vállalatok részvényeinek árkeleti állására mint a csekély számban rövid idő óta csak helyi hatáskörrel működő erdélyiekre utalni, mely utóbbiaknak árfolyama a névértéket tetemesen túlhaladja, és még e magas állásnál is gazdag jövedelmet nyújtanak részvényeseiknek.

Aláírási feltételek:

1. Az aláírás f. évi **Márczius 6., 7. és 8-án** történik.
2. Az aláírási ár részvényenkint 125 ft.
3. Az aláírásnál 30 ft. óvadék készpénzben, pénztárjegyekben vagy értékpapirokban (ez utóbbiak 10%-al a napi árkelet alatt) leendő.
4. Felüljegyzések esetére egy lehető egyenlő arányos felosztás vételik foganatba.
5. A jegyzésre esendő darabnak (az óvadék különben elveszven) további 25 ft. befizetése mellett a történet felhívás után, azon helyeken veendő át, a melyeknél az aláírás történt.

Aláírási helyek:

Pesten: „Első hazai takarékpénztár.”
 „Pesti bank.”
 Nagy-Becskereken: „Torontálmegyei takaré- és hitelbank.”

Rundmachung. (1¹)

Die Beodra gr.-orient. Kirchengemeinde gibt hiemit zu wissen, daß der von ihr angenommene Plan zum Bau der Kirche, nebst Zahlungs-Bedingungse vom heutigen Tage bis **20. März l. J.** im Gemeindehaufe zu Beodra zur Einsicht genommen werden kann.

Alle Herru Unternehmer, die auf den Bau reflectiren wollen, werden hiemit aufgefordert, ihre schriftlichen Offerte längstens bis **20. März l. J.** an den Kirchenbau-Ausschuß zu Beodra Torontaler Comitit einzureichen.

Bewerber haben auf keine Reife-Ausslagen noch auf sonstige Vergütung Anspruch zu machen.

Beodra am 1. März 1873.

Der Kirchenbau-Ausschuß.

A torontálmegyei

TAKARÉK- és HITEL-BANK

N.-Becskereken,

elad vagy megszerez és vesz mindennemű állam- és értékpapirokat, sorsjegyeket, ezüst- és aranypénzeket, szelvényeket és egyéb ilyenmű értékeket; azonkívül megbízás folytán teljesít fizetéseket és beszedéseket idegen pénzüpiaczokon.

Főkép ajánlja az intézet a t. cz. közönség figyelmébe, hogy nála mindennemű állam- és értékpapírok és sorsjegyek, sőt saját részvényei is, az alant jegyzett vagy más a vevő kívánsága szerinti kisebb vagy nagyobb mérsékelt részletekbeni fizetés mellett, kaphatók lévén és az első részletfizetés után már az illető papír vagy sorsjegyre eső kamat vagy netáni nyeresémet a vevőt illetvén, ez által mindenkinek lehetővé van téve, miszerint csekély eszközzel és minden megteröltetés nélkül értékes papírok birtokába jusson. (3¹)

1860. 100 ft. névértékű sorsjegy	12 havi részl. a ft. 12 1/2
ugyanaz	24 " " " 6 1/2
1864. 100 ft. névértékű sorsjegy	12 " " " 14 1/2
ugyanaz	24 " " " 7 1/4
1864. 50 ft. névértékű sorsjegy	12 " " " 7 1/2
ugyanaz	24 " " " 4—
Magyar nyeresémet kölcs. kötvény	12 " " " 10 1/2
ugyanaz	24 " " " 5 1/2
Egy fél	12 " " " 5 1/2
"	24 " " " 3—
Hitel sorsjegy	12 " " " 18 1/2
"	24 " " " 10
400 francos török sorsjegy	12 " " " 8 1/4
ugyanaz	24 " " " 4 1/2
1 darab intézetünk részvénye	12 " " " 19 1/2
ugyanaz	24 " " " 10 1/2

A zsombolyai uradalom, több — a gép-vezetéshez is értő gép fűtőt, jó fizetés mellett azonnal felfogad. Megkivántatik, hogy a jelentkező vagy lakatos, vagy rézműves, vagy rézüntő-mesterséget tudjon. Értekezhetni Zsombolyán

Az uradalmi felügyelőségnek.

Ezennel van szerencsém a t. közönséget arról értesíteni, miszerint mindennemű s nagyságu

SOLAJFESTÉKET

a legolcsóbb gyári árakon adok, valamint **lacket és firniszet** legolcsóbban számítok fel.

Teljes tisztelettel
Amend Rudolf,
 vegyeskereskedés, német főutca 427. sz.

Táncziskola-megnyitási jelentés.

Alólirott teljes tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek miszerint **hétfőn márczius 10-én** a casino helyiségben

táncziskolát

fog nyitni.
 N.-Becskereken, 1873. évi márczius hóban.
 Teljes tisztelettel
Geuduschek L. József,
 gyakorló tánczimester.